

Mjere zaštite bilja u voćnjaku u svibnju

Автор(и): ас. Кирил Кръстев, Институт по декоративни и лечебни растения – София

Дата: 11.05.2025 *Брой:* 5/2025



Očekivane oborine krajem svibnja mogu dovesti do pucanja plodova, osobito kod trešanja i višanja, kao i do povećanja gljivičnih i bakterijskih infekcija na voćnim stablima. Zbog toplog vremena tada će definitivno biti potrebni preventivni tretmani fungicidima. Također su imperativni tretmani insekticidima, jer više temperature pogoduju razvoju insekata.

Za višegodišnje nasade pogođene tučom preporučuju se tretmani fungicidima koji sadrže bakar kako bi se smanjio rizik od sekundarnih infekcija patogenima.

U voćnim rasadnicima

Nastavlja se suzbijanje bolesti i štetnika na voćnim stablima u rasadnicima i rasadnicima. Protiv pepelnice jabuke i kruške provode se 2-3 prskanja jednim od sljedećih bakrenih proizvoda – 1% Bordeauxska juha, Funguran OH 50 WP - 150-250 g/ha, Champion WP - 0,3%, Copper Key – 180-300 g/ha; protiv pepelnice na jabuci i breskvi – 3-4 prskanja u razmacima od 8-10 dana sa sredstvom na bazi sumpora - Sulphur WG 600 g/ha, Solfo 80 WG – 750 g/ha ili jednim od proizvoda - Systhane 20 EW – 0,03%, Luna Experience – 50-75 ml/ha, Flint Max 75 WG – 0,02%; protiv rupičavosti lišća (cilindrosporioze) sa Syllit 544 SC – 125 ml/ha; protiv lisnih uši i lisnih insekata insekticidom na bazi deltametrina - Deko EC – 30-50 ml/ha, Decis 100 EC - 7,5-12,5 ml/ha, Delmur – 50 ml/ha, Meteor – 0,06-0,09% ili drugim piretroidnim proizvodom.

U voćnjacima

Na debla stabala jabuke, kruške, šljive i oraha postavljaju se zamke trake natopljene piretroidnim insekticidom – Decis 100 EC - 7,5-12,5 ml/ha, Sumicidin 5 EC (0,02%), Aficar 100 EC (15 ml/ha), Efcymerin 10 EC (15 ml/ha) protiv voćnih moljaca. Trake od valovitog kartona širine 15-20 cm postavljaju se oko debla ispod prvog račvanja, nakon što se očisti stara kora s cijelog debla. Traka se veže samo za gornji rub.

Postavljaju se neotrovne zamke trake od valovitog kartona kako bi se pratio let druge generacije voćnih moljaca.

Crvi plodovi oštećeni od muhe trešnje sakupljaju se i postavljaju pod izolatore kako bi se pratio njen razvoj tijekom sljedeće godine. Potrebno je ukupno 500-1000 plodova – 50-100 plodova pod svakim od 5-10 kaveza.

Od sredine mjeseca, svakih 8-10 dana, pregledavaju se voćnjaci jabuke kako bi se utvrdila gustoća populacije lisnih minirača, grinja i lisnih uši.

Voćnjaci šljive pregledavaju se na šarku (virus šarke šljive). Zaražena stabla, ako nisu otpornih sorti, obilježavaju se za iskorijenjivanje u jesen.

Voćna stabla koja pate od kloroze gnoje se željeznim sulfatom (zelena galica) - 150 g/10 l vode.

Plodovi koji sadrže lažne gusjenice šljivine pilice sakupljaju se i postavljaju pod izolatore kako bi se pratio njen razvoj u proljeće sljedeće godine. Uzima se između 500 i 1000 malih plodova i ravnomjerno raspoređuje pod pet izolatora.



Gusjenica američkog bijelog leptira (Hyphantria cunea)

Nasadi napadnuti američkim bijelim leptirom tretiraju se sa Dipel 2X (0,1%) ili drugim proizvodom na bazi *Bacillus thuringiensis*.

Koštičavi nasadi napadnuti malim kornjašem (*Scolytus rugulosus*) tretiraju se nekoliko puta u razmacima od 8-10 dana sa jednim od sljedećih piretroidnih proizvoda - Decis 100 EC (7,5-12,5 ml/ha), Sumicidin 5 EC (0,02%), Aficar 100 EC (15 ml/ha), Efcymerin 10 EC (15 ml/ha). Prskanje je usmjereno na odrasle insekte kada izađu iz svojih skloništa.

Treće postcvatno prskanje voćnjaka kruške provodi se 10-12 dana nakon prethodnog protiv pepelnice, smeđe truleži, bijelih lisnih pjega, rđe, kruškine pilice i lisne uši kruške, odnosno sa jednim od proizvoda – Curatio (200 ml/ha), Chorus 50 WG (50 g/ha), Captan 80 WG (150-180 g/ha) i sa jednim od sljedećih piretroidnih proizvoda - Decis 100 EC (7,5-12,5 ml/ha), Sumicidin 5 EC (0,02%), Aficar 100 EC (15 ml/ha), Efcymerin 10 EC (15 ml/ha).



Kalifornijska štitasta uš (Quadraspidotus perniciosus) napada oko 200 biljnih vrsta – uzrokuje ozbiljna oštećenja na jabuci, kruški, šljivi, breskvi i marelice. Prezimljava kao larva prvog stupnja na kori grančica i debla, a razvoj završava tijekom cvatnje jabuke. <https://www.plant-protection.com/article/1282>

Stabla jabuke prskaju se jednim od proizvoda – Curatio (200 ml/ha), Chorus 50 WG (50 g/ha), Captan 80 WG (150-180 g/ha) protiv pepelnice; sredstvom na bazi sumpora - Sulphur WG 600 g/ha, Solfo 80 WG – 750 g/ha ili jednim od proizvoda - Systhane 20 EW – 0,03%, Luna Experience – 50-75 ml/ha, Flint Max 75 WG – 0,02% protiv pepelnice; sa jednim od sljedećih piretroidnih proizvoda - Decis 100 EC (7,5-12,5 ml/ha), Sumicidin 5 EC (0,02%), Aficar 100 EC (15 ml/ha), Efcymerin 10 EC (15 ml/ha) protiv prve generacije voćnog moljca, vunaste lisne uši, lisnih minirača i lisnih uši; sa jednim od proizvoda Decis 100 EC (7,5-12,5 ml/ha), Sumicidin 5 EC (0,02%), Aficar 100 EC (15 ml/ha), Efcymerin 10 EC (15 ml/ha), Harpun (30 ml/ha) protiv kalifornijske štitaste uši i sa jednim od akaricida - Apollo 50 SC (40 ml/ha), Nissorun 5 EC (0,05%), Naturalis (100-150 ml/ha) protiv grinja.

Voćnjaci kruške prskaju se sa jednim od proizvoda – Curatio (200 ml/ha), Chorus 50 WG (50 g/ha), Captan 80 WG (150-180 g/ha) protiv pepelnice i sa jednim od sljedećih piretroidnih proizvoda - Decis 100 EC (7,5-12,5 ml/ha), Sumicidin 5 EC (0,02%), Aficar 100 EC (15 ml/ha), Efcymerin 10 EC (15 ml/ha) i drugima protiv voćnog moljca, lisnih minirača i kruškine pilice, stjenice kruške i lisne uši kruške.

Četvrto postcvatno prskanje voćnjaka marelica provodi se sa jednim od proizvoda - Carpovirusine (100 ml/ha), Madex Top (10 ml/ha), Dipel DF (50-150 g/ha), Sineis 480 SC (20-37,5 ml/ha), Delegate 250 WG (30 g/ha), Avant 150 EC (33,3 ml/ha), Deka EC (30 ml/ha), Decline 2,5 EC (30 ml/ha), Lamdex Extra (60-100 g/ha) protiv istočnjačkog voćnog moljca i *Anarsia lineatella*.

Voćnjaci marelica prskaju se sa jednim od proizvoda – Curatio (200 ml/ha), Chorus 50 WG (50 g/ha), Captan 80 WG (150-180 g/ha) protiv rupičavosti lišća i sa jednim od sljedećih piretroidnih proizvoda - Decis 100 EC (7,5-12,5 ml/ha), Sumicidin 5 EC (0,02%), Aficar 100 EC (15 ml/ha), Efcymerin 10 EC (15 ml/ha) protiv istočnjačkog voćnog moljca, *Anarsia lineatella*, lisnih uši, savijača i sa jednim od akaricida - Apollo 50 SC (40 ml/ha), Nissorun 5 EC (0,05%), Naturalis (100-150 ml/ha) protiv grinja.



*Šareni zimski mračnjak (*Erannis defoliaria*) uzrokuje ozbiljna oštećenja voćnim stablima. Osim svih voćnih vrsta, napada i mnoge šumske i jednogodišnje biljke.*

Treće postcvatno prskanje voćnjaka trešanja provodi se sa Syllit 544 SC – 125 ml/ha protiv rupičavosti lišća (cilindrosporioze), sa jednim od proizvoda – Curatio (200 ml/ha), Chorus 50 WG (50 g/ha), Captan 80 WG (150-180 g/ha) protiv rupičavosti lišća i smeđe truleži i sa jednim od sljedećih piretroidnih insekticida - Decis 100 EC (7,5-12,5 ml/ha), Sumicidin 5 EC (0,02%), Aficar 100 EC (15 ml/ha), Efcymerin 10 EC (15 ml/ha) protiv muhe trešnje i sredozemne muhe voćarke, rilaša, lisnih uši i štitaštih uši, lisnih gusjenica.

Provodi se 10-12 dana nakon ulova prvih muha trešnje. Ranije sorte ne prskaju se protiv muhe trešnje.

Oko 12-15 dana nakon trećeg, provodi se četvrto postcvatno prskanje voćnjaka trešanja i višanja sa Syllit 544 SC &